

Wolfskreet

het kwartaalblad van en voor Wolfheze
jaargang 23, nummer 4 – december 2025

Op de plaats rust! (?)

HENRI BLOEM

KWALITEITSWIJNEN SINDS 1833

Voor de lekkerste wijn, moet je in onze winkel aan de Amsterdamseweg in Arnhem zijn. Of bestel jouw favorieten online op: www.henribloem.nl.

Graag tot ziens!

Team Henri Bloem Arnhem

Bas, Mariska, Harm en Robin

Amsterdamseweg 126, 6814 GJ Arnhem

E-mail: arnhem@henribloem.nl, Tel.: 026 4455220

van de redactie

Terwijl we de laatste hand aan deze Wolfskreet leggen, smelten de laatste eerste sneeuwvlokken van dit jaar langzaam weg en loopt het jaar 2025 bijna op zijn einde.

Een jaar dat bol stond van de veranderingen: zo barstten de voorbereidende werkzaamheden voor de ondertunneling van het spoor echt los, rezen de eerste huizen op Boven Heide als padenstoelen uit de grond, werd het Paadje van van Loenen weer berijdbaar en kregen we een heuse huisartsenpraktijk in het dorp.

Maar er is ook veel, heel veel vrijwilligerswerk verzet: zo kunnen we sinds kort terecht in de “Huiskamer van Wolfheze”, ontmoeten we elkaar bij de kletsbank of tijdens de Plantjesruilmarkt en kunnen we (letterlijk en figuurlijk) sportief tekeer gaan bij Womanseck.

Het is maar een greep uit de veelheid aan initiatieven in ons dorp, maar ze stemmen ons in ieder geval positief voor 2026. Omdat wij dorpsbewoners – ondanks alles wat er in de wereld om ons heen gebeurt – steeds op zoek blijven naar de verbinding.

De redactie van de Wolfskreet wenst u warme en betekenisvolle feestdagen en een goed en gezond 2026 !

Colofon

De Wolfskreet is een gratis blad voor en door inwoners van Wolfheze, de Buunderkamp en het Hazeleger.

Woont u buiten Wolfheze, dan kunt u de Wolfskreet voor € 20,- per jaar toegestuurd krijgen.

De Wolfskreet wordt ook gepubliceerd op de website van Dorpsbelang Wolfheze (www.dorpsbelangwolfheze.nl).

Uitgave december 2025

Oplage 670 stuks

Verschijsning vier keer per jaar

Contactgegevens

Advertenties: advertentieswolfskreet@gmail.com

Gea Slof 06 – 4751 4393

Bezorging:

Winny Broens 06 – 3652 4994

Redactie: redactiewolfskreet@gmail.com

Gea Slof

Ingrid Damen

Janet Esselaar

Marleen Hiltermann

Winny Broens

Columnist: Herman Kleton

Ulbe Anema (de Duizendjarige Den)

Druk:

Huisdrukkerij Pro Persona

(zinvolle dagbesteding voor cliënten)

Het volgende nummer van de Wolfskreet verschijnt rond 9 maart 2026. Het aanleveren van kopij kan tot uiterlijk vrijdag 6 februari 2026.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten, aan te passen of niet te plaatsen.

Inhoudsopgave

van de redactie	3
Dorpsbelang Wolfheze	5
Jouw dorp, jouw toekomst	11
De ontdekking van Wolfheze	12
Hakblok: op de plaats rust!	15
Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze	16
Een kijkje in het rustgebied van Reijerscamp	17
Nareizigers in Fletcher Hotel Wolfheze	21
Natuurmonumenten: werken aan een heide vol leven	22
Running dinner	24
Midwinterwandeling	24
Jan Achterberg en zijn geleidehond Lanzo	27
Hij komt, hij komt; die lieve, goede Sint!	29
Renkum voor Elkaar	30
De buurtbus Renkum is voor iedereen!	33
Ondertussen in Het Schild	34
Kom, schuif ook aan!	36
Kunstdorp Wolfheze	39
Plantjesruilmarkt 2026	40
De Huiskamer van Wolfheze	41
Sint Maarten	42
De Duizendjarige Den vertelde	45
Huisartsenpraktijk Wolfheze	48
AED's in Wolfheze	51
Spellenmakers in het wolvenbos!	52
Activiteiten in en rond Wolfheze	53
Weekagenda	54

Omgevingsvergunning voor zonnepark Doorwerthse Zonnehoeve en verlenging beslistermijn

De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) heeft een omgevingsvergunning verleend voor de bouw van zonnepark Doorwerthse Zonnehoeve aan de Doorwerthse Heide in Heelsum. De vergunning geldt voor een periode van 25 jaar, waarna het terrein weer in de oorspronkelijke staat moet worden teruggebracht. Het zonnepark, dat in totaal ongeveer twintig hectare beslaat, omvat zonnepanelen, transformatorhuisjes, beveiliging en een toegangsweg. Daarnaast komen er twee zones: een Agri-PV-zone waar landbouw en zonne-energie worden gecombineerd, en een Eco-PV-zone gericht op natuurontwikkeling en heideherstel. Ook wordt een wandelpad door het gebied aangelegd. Het plan sluit aan bij het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Renkum en de Regionale Energiestrategie, en de gemeenteraad stemde op 28 mei 2025 met de plannen in.

Eerder maakte de ODRA bekend dat de beslistermijn voor de omgevingsvergunning werd verlengd. Bij navraag werd verwacht dat in september een besluit zou worden genomen en tot dat moment konden

belanghebbenden nog zienswijzen indienen. De aanvraag voor de vergunning was op 13 mei ingediend door Coöperatie Valleij Energie en Novar. Hoewel de aanvraag omschreven stond als “het maken van een uitweg, plaatsen van een alarminstallatie en camera’s bij een zonnepark”, had deze betrekking op het volledige zonnepark, inclusief de aanleg van het zonneveld. Het noordelijk deel van het project, 7,5 hectare groot, wordt een natuurzonnepark waar natuurontwikkeling en energieopwekking worden gecombineerd. Het zuidelijk deel richt zich op de combinatie van landbouw en zonne-energie.

De reden voor de verlenging van de beslistermijn werd niet duidelijk gemaakt, maar de ODRA gaf aan dat er veel zienswijzen waren ingediend. Een groep inwoners, Burgers Renkum aan Zet, stelde een standaard zienswijze beschikbaar voor wie die wilde gebruiken. Nu de vergunning is verleend, volgt de officiële bezwaar- en beroepsprocedure.

Airborne Wolfheze 2025

In september stond Wolfheze in het teken van de Airborne-herdenking. Het dorp, dat in 1944 een cruciale rol speelde in operatie Market Garden,

herdacht de gebeurtenissen van toen met een veelzijdig programma vol beleving en herinnering.

De aftrap vond 12 september plaats bij Camping Lindenhof met Airborne Feelings Wolfheze, waar bezoekers genoten van de film *Theirs is the Glory* en live muziek. Op 14 september volgde een begeleide Glider-natuurwandeling van twaalf kilometer langs historische plekken rondom het dorp.

Op 17 september werd stilgestaan bij het bombardement van 1944. Om precies 11:41 uur luidden de klokken van de Opstandingskerk, gevolgd door een herdenkingswandeling langs landingszone S en het monument van David Lord.

Twee dagen later zorgde Parachute Group Holland voor een indrukwekkende paradropping bij Camping Lindenhof. 21 september werd de Airbornemaand afgesloten met de plechtige herdenking bij de Airbornebank in het dorpshart, met een toespraak, kranslegging, de 'Last Post' en een minuut stilte.

Tijdens deze periode was ook het Glidermuseum extra geopend, met een bijzondere tentoonstelling vol verhalen en objecten die de geschiedenis van de luchtlandingen tastbaar maakten.

Airborne Wolfheze bleek opnieuw méér dan een herdenking; het was een moment om samen te beleven, te leren en de waarde van vrijheid door te geven aan volgende generaties.

Boswerkzaamheden Natuurmonumenten

Tijdens een excursie op 15 augustus heeft Natuurmonumenten aan een groep bewoners uitleg gegeven over de boswerkzaamheden in Wolfheze.

Sinds 1 september 2025 zijn er in verschillende bosvakken werkzaamheden uitgevoerd om tot een gevarieerd, gezond, vitaal en toekomstbestendig en bos. Gevarieerd in samenstelling van inheemse soorten loof- en naaldhout.

Meer informatie hierover vindt u op de website van Natuurmonumenten: www.natuurmonumenten.nl/boswerkzaamheden-wolfheze.

Langs wegen en paden zullen snoeiwerkzaamheden plaatsvinden die vanuit veiligheid noodzakelijk zijn. Dorpsbelang Wolfheze heeft bezwaren van bewoners besproken en doorgegeven aan Natuurmonumenten. Tijdens de excursie is aandacht besteed aan deze bezwaren.

Edward de Jong

Klussen in en om het huis

T: 06 - 30 505 324

E: 026 - 383 11 69

E: edwardj2009@gmail.com

www.klusbedrijfedwarddejong.nl

Glas-in-lood atelier

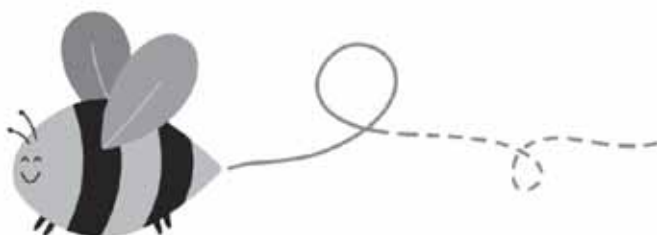
“De Bonte Specht”

De kunst van het licht.

Vervaardigen, ontwerpen, restaureren

Job Becker
Heelsumseweg 11
6874 BA Wolfheze
06-108 323 61

Little-Bee

Kinderopvang en BSO

Speel, Ontdek, Groei

Little-Bee, elke dag een nieuw avontuur!
Kom spelen, kom groeien. Wij zijn meer dan alleen opvang. Wij inspireren, stimuleren, helpen en dagen uit. Ieder kind verdient een gezonde start. Aandacht voor gezonde voeding en veel bewegen is een groot onderdeel van onze visie.

Voor meer informatie kunt u kijken op www.kclittlebee.nl of scant u de QR-code

Aftrap aanleg spooronderdoorgang

Met een feestelijke bijeenkomst is op 17 september het startsein gegeven voor de werkzaamheden aan de spooronderdoorgang. Bij het Dorpsplein werd een collage van borden onthuld, geschilderd door leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Wolfheze.

ProRail, gemeente Renkum, provincie Gelderland, de werkgroep spooronderdoorgang (een groep inwoners van Wolfheze die meespraak over de spooronderdoorgang), directie en leerlingen van de basisschool waren present bij de aftrap. Ze onthulden de borden die door de jeugdkunstclub Wolfheze, onder leiding van dorpsgenoot Henk van Groningen, gemaakt zijn.

Met de start komt het einde van de spoorwegovergang echt in zicht. Naar verwachting is het werk klaar in het eerste kwartaal van 2027.

Doordat het aantal sporen teruggaat naar twee zijn straks alle perrons bereikbaar voor mindervaliden.

Wolfheze is één van de laatste drie stations in Nederland die niet volledig toegankelijk zijn voor mindervaliden.

Aart en Tineke van 't Stoepje dragen stokje over

Na jarenlang op de markt in Wolfheze brood te hebben verkocht, hebben Aart en Tineke de Graaf van 't Stoepje het stokje overgedragen. Zij gaan genieten van een welverdiend pensioen.

Meer dan 10 jaar waren Aart en Tineke vertrouwde gezichten op de markt in Wolfheze. Dorpsbelang en vele anderen zwaaiden hen uit met een bos bloemen.

Vanuit Dorpsbelang: van harte welkom Hans, Daphne en Sandra (de nieuwe verkopers).

Oproep voor nieuwe leden werkgroep Groen & Natuur Wolfheze

Sinds 2023 is de participatie werkgroep Groen & Natuur actief als één van de werkgroepen, betrokken bij de ontwikkeling van de woningbouw op het Pro Persona terrein. Wolfheze ligt midden in de prachtige natuur van de Veluwezoom. Er gebeurt veel in het dorp zoals de ontwikkeling van het gebied van de Boschhoeve, de bouw van een nieuwe wijk en de spooronderdoorgang.

Genoeg redenen om ook als inwoners op te komen voor het belang van de natuur. Daarom denken wij dat we onder de 'paraplu' van Dorpsbelang Wolfheze meer kunnen betekenen voor het groen in en rond het dorp. Dorpsbelang kent meer werkgroepen die op deelgebieden actief zijn.

Wij zoeken mensen uit het dorp met interesse en bij voorkeur ook enige kennis op dit gebied en/of de gerelateerde wet- en regelgeving.

Bel gerust voor meer informatie:

Caro van den Bos 06 - 407 379 46
of Gerrie Neijland 06 - 384 917 55

Vertraging herontwikkeling terrein Wolfheze door stikstofmaatregelen

De geplande herontwikkeling van het Pro Persona-terrein in Wolfheze loopt vertraging op. De oorzaak ligt bij nieuwe stikstofmaatregelen van de Provincie Gelderland. Deze maatregelen verbieden voorlopig bouwactiviteiten binnen 500 meter van

stikstofgevoelige natuurgebieden, waaronder het terrein van Pro Persona.

Pro Persona erkent het grote belang van natuurherstel. De instelling is al jaren actief betrokken bij initiatieven zoals de Groene GGZ en de Green Deal Duurzame Zorg, waarin natuur en beweging onderdeel vormen van herstel en behandeling. De nieuwe bouwplannen in Wolfheze moeten bijdragen aan een gezonde leefomgeving én aan vermindering van de stikstofuitstoot.

Totdat de vergunningen rond zijn, wordt onderzocht hoe het bestaande vastgoed veilig en bruikbaar blijft. Ook wordt bekeken hoe leegstaande gebouwen tijdelijk maatschappelijk ingezet kunnen worden.

Vragen over dit bericht kunnen per e-mail worden gestuurd naar wolfheze.bouw@propersona.nl. Vragen aan de gemeente Renkum kunnen via onswolfheze@renkum.nl.

Voorstel PMD clusteren Wolfheze

PMD (verpakkingen van plastic, metaal en drinkpakken) wordt in de gemeente Renkum wekelijks opgehaald door ACV. Inwoners van Wolfheze bieden hun transparante pmd-zakken nu individueel aan op straat bij hun woning.

De gemeente Renkum en ACV stellen voor om het PMD in Wolfheze vanaf januari 2026 geclusterd te gaan inzamelen.

Dit betekent dat de PMD-zakken van meerdere adressen op één verzamelplek worden aangeboden. In overleg met ACV en de inwoners van Wolfheze, worden circa 50 locaties in kaart gebracht waar inwoners hun PMD geclusterd kunnen aanbieden. Met Dorpsbelang Wolfheze is besproken hoe dit voorstel het beste gecommuniceerd kan worden met het dorp.

Voor vragen over dit voorstel kan u terecht bij de beleidsmedewerker afval gemeente Renkum, Suzanne Belleman:

suzanne.belleman@renkum.nl

Jouw dorp, jouw toekomst

Op vrijdagavond 14 november werd door GemeenteBelangen een bijeenkomst georganiseerd in het clubhuis van tennisvereniging De Slenk. Er waren 5 panelleden die vanuit hun expertise hun mening gaven over bepaalde onderwerpen in Wolfheze, onder andere: wat gaat er goed en wat mag er beter in ons dorp.

Nadat de panelleden hun visie hadden gedeeld, konden de aanwezige bewoners van Wolfheze dat ook doen. Er werden veel zaken besproken waarbij de nadruk duidelijk lag op verkeersveiligheid en de overlast van bewoners van Pro Persona op bepaalde plekken in ons dorp.

De aanwezigheid van wethouder Daniëlle van Bentem was prettig omdat dit het gevoel gaf ook echt gehoord te worden. Bedankt aan de organisatie!

Roos van Kappel

REPAIRCAFÉ KLUSKLAS

**Prinses
Beatrixschool**
Wolfheze

Schooljaar 2025/2026:

19 september 2025

12 december 2025

6 maart 2026

12 juni 2026

van 10.00-12.00 uur

De ontdekking van Wolfheze

De kapper en de herfst

Terwijl de flora dan toch eindelijk, met duidelijke tegenzin, deemoedig het hoofd buigt voor de naderende knip- en scheerbeurt die herfst heet en de fauna zich terugtrekt in holen, kieren en gaten en daar een voedselvoorraad aanlegt, om zich voor te bereiden op schaarste en als het even kan, een ferme wintertuk, gaan wij mensen een voorlaatste keer dit jaar, naar de kapper.

Hoezo een 'voorlaatste' keer? De laatste keer is traditiegetrouw altijd vlak voor de feestdagen, want iedereen wil op z'n Paasbest Kerstmis vieren, maar er tot die tijd ook weer niet als een vuilnisschuit bijlopen.

Waarom ik van de herfst ineens bij de kapper terechtkom? Dat kan ik uitleggen. Het is minder 'van de tak op de kap' dan het lijkt. De herfst gebruikt min of meer vergelijkbare instrumenten als de kapper. Met een flinke bui regen 'wast' de herfst het gebladerte in de kruinen van bomen schoon, waarna een storm het gebladerte 'knijpt' en 'föhnt' voor een lekkere, frise 'herfstcoupe'. Precies wat een kapper doet als je eindelijk aan de beurt bent om in die stoel te zitten. Oké, bij de kapper krijg je dan meestal ook nog een kopje koffie met koekje, daar is de herfst wat nalatig in. Het voordeel van de herfst is echter dat je

niet op je beurt hoeft te wachten en alle behandelingen eender geprijsd en inclusief btw zijn. Een nadeel is dan wel weer dat-ie de rotzooi de rotzooi laat en het verdomt de boel een beetje netjes aan te vegen: iets dat de kapper wél doet, maar daar betaal je dan ook voor!

Een ander voordeel van de kapper is, dat je er de laatste nieuwtjes hoort. Wisten jullie bijvoorbeeld dat de spoorwegonderdoorgang écht doorgaat! En dat ze in het park achter Het Schild een nieuw houten bruggetje en een omrasterd hondenveldje hebben aangelegd. Weliswaar alleen voor honden van Het Schild. Helaas dus voor de overige dorpshonden: jullie mogen er niet komen! De wolven trouwens ook niet. Mocht er dus een wolf bij de kapper komen, laat het hem dan even weten alsjeblieft. O ja, dat was ik bijna vergeten. Ons dorp is een 'huiskamer' rijker! Een gezellige ruimte in gebouw Sonneheerdt op Pro Persona; een ontmoetingsplek voor groot en klein. Ga er dus vooral eens kijken als je van de kapper komt! Thee en koffie gratis!!!

Herman Kleton

Acupunctuur in Wolfheze

Acupunctuur helpt bij pijn, vermoeidheid,
bewegingsbeperking & vage klachten.

06-47400260

www.innerfeeling.nl

Heeft u al een tandarts in de buurt?

**Wij hebben ruimte voor
nieuwe patiënten!**

Mondzorg
Doorwerth

Schubertplein 3 | 6865 EM Doorwerth | 026-33 411 43
info@mondzorgdoorwerth.nl | www.mondzorgdoorwerth.nl

Restaurant & Pannenkoekenhuis De Tijd

- Lunch en diner
- Buffetten en koffietafels
- Besloten feesten
- Food truck verhuur
- Afhalen en bezorgen van maaltijden
- en meer ...

Wolfhezerweg 87, 6874 AC, 026-4821202
www.restaurantdetijd.nl | info@restaurantdetijd.nl

Openingstijden:

ma – do : 12:00 – 22:00 uur

vrij – zo : 10:00 – 22:00 uur

UITVAARTstudio
MIJNHART

Voor het melden van een overlijden
 zijn wij **24/7 bereikbaar** op
 telefoonnummer **026 333 3029**

leven in beeld. afscheid met kleur

info@mijnhartuitvaartverzorging.nl | www.mijnhartuitvaartverzorging.nl
 Utrechtseweg 220, 6862 AZ Oosterbeek | Kamperdijklaan 6, 6866 BR Heelsum

blok

Op de plaats rust!

Het stoplicht staat op rood, het stoplicht staat op groen. In Wolfheze is altijd wat te doen. Dat kunnen wij sinds kort wel zeggen, net als cabaretier Herman Finkers! Sinds kort prijken aan de Parallelweg enkele verkeerslichten op wieltes. En ja, het wachten duurt lang. Maar hopelijk dragen ze niet bij aan een slecht imago van het dorp.

Sowieso hebben de stoplichten op de Parallelweg al gezorgd voor wildwesttaferelen. Er vond in de eerste week namelijk al een heuse achtervolging plaats. De politie spotte een automobiliste die het fietspad verkoos boven wachten voor het rode licht (dat kon toen nog), en dwong haar na de achtervolging tot stoppen. De vrouw wist de twee wijkagenten gelukkig te overtuigen van haar oprechte onwetendheid: "Ik had het verkeerslicht echt niet gezien menen agent." En wist zo een hoge boete te ontlopen. Sindsdien kijkt ze extra om zich heen voordat ze een overtreding begaat. De verkeerslichten maken in ieder geval duidelijk dat er heel veel dappere chauffeurs zijn. Ze draaien er hun hand niet voor om, om midden op de rails stil te gaan staan. Deze mensen zijn zeker vergeten waarom ze ook alweer bezig zijn met de onder-tunneling van het spoor?

Och ja, omdat er zo veel treinen rijden! Niet alleen sprinters die op die plek traag rijden, maar ook goederentreinen, supersnelle intercity's en nog snellere internationale treinen! Hopelijk gaan de mensen doen wat de gele borden adviseren die sinds kort zijn geplaatst: BIJ FILE OVERWEG VRIJ HOUDEN.

Zen

Voor het overige is het nieuwe verkeerslicht een oefening om zen te worden. Blijf kalm als je voor het rode licht wortel staat te schieten. Doe eventueel ademhalingsoefeningen. Echt, er komt een moment dat het weer op groen gaat, ook al lijkt dat niet zo. De brandweer moet immers kunnen uitrukken en de bewoners van de huizen op het terrein van Pro Persona willen ook wel eens weg.

Wolfheze heeft een bepaald imago. Volg het voorbeeld van de cowboy-dorpsgenoot beter niet. Wacht gewoon je beurt af, onthaast. En doe wat de gele borden bij de overgang adviseren. Daar is Herman Finkers het vast mee eens.

Kerstdienst Opstandingskerk Pro Persona

Thema : "Iedereen ging op weg"

Aanvang: 20:45 uur

Op Kerstavond, 24 december is er weer een prachtige dienst in de kerk op het Pro Persona terrein.

Na de eerste kerstdis thuis, kun je in het donker op weg naar de kerk die je al van verre ziet staan. De lanen zijn weer mooi verlicht met kaarsen en de kerk is warm en mooi versierd. Eenmaal binnen wordt samen gezongen en geluisterd naar het welbekende kerstverhaal met verwijzingen naar de wereld waarin wij nu leven.

Ds. Taco Bos zal in de dienst voorgaan en het cliëntenkoor Zingenderwijs zal alles muzikaal ondersteunen. Na afloop kun je iedereen goede Feestdagen toewensen onder het genot van een warme chocolademelk of alcoholvrije glühwein. Zoek je inspiratie en mooie gedachten om het nieuwe jaar in te gaan? Wees welkom!

De Protestantse Gemeente
Oosterbeek - Wolfheze
wenst iedereen gezegende
en goede Feestdagen toe!

Heb je vragen, laat het me weten!
Met vriendelijke groeten,

Hella van den End

vrijplaats voor welzijn

- individuele ondersteuning
- workshop & cursus

stemjezelf.nl

ZIELS ATELIER
♥

PRAKTIJK VOOR
COMPLEMENTAIRE GEZONDHEID

Een kijkje in het rustgebied van Reijerscamp

Wie wil dat nou niet: een kijkje nemen in het rustgebied op Reijerscamp!

Binnen korte tijd waren er genoeg Wolfhezenaren, die zich aanmeldden voor de wandeling naar dit natuurgebied, begeleid door vier boswachters van Natuurmonumenten.

Ruïne van landhuis de Boschhoeve

Na soep & koek maakten de stortbuien plaats voor een stralend zonnetje en liepen we naar de ruïne van de Boschhoeve op de Buunderkamp. In september 1944 is de villa in Engelse stijl van de familie Braat gebombardeerd. Met wat moeite zie je de funderingen van het huis, de wijnkelder en de zichtlijn van de tuin; alles compleet overwoekerd door bomen en struiken. De schuilkelder is nog wél intact: met zo'n 25 mensen op een kluitje konden we behoorlijk goed ervaren hoe het er tijdens de bombardementen aan toe ging, al waren er in 1944 dubbel zoveel mensen én kinderen, waaronder een baby.

Ecoduct op Reijerscamp

De tocht werd vervolgd richting het Jac. P. Thijsse ecoduct op Reijerscamp, één van de 11 ecoducten op de Veluwe. Met 46 meter lengte en 40 meter breedte is het de overgang over de A12 tussen de natuurgebieden Planken Wambuis en Reijers-

camp. Het is aangelegd om de versnippering van de natuurgebieden tegen te gaan en om voldoende uitwisseling te krijgen voor genetisch gezonde dieren.

Bovenop het ecoduct staat een hek (aan de bovenkant een strook fijn gaas zodat de hoeven van herten en reeën er niet in vast komen te zitten: tijdens de sprong strekken ze nl. hun achterpoten naar achter tegen het hek). Voor zwijnen is het hek te hoog: die zijn niet welkom op de Reijerscamp. Voor kleinere dieren zoals dassen, vossen en marters zijn buizen aangelegd als doorgang. Zelfs vlinders en insecten gebruiken het ecoduct om naar de andere kant te komen. En alle bewegingen worden in de gaten gehouden door camera's om Veluwebreed onderzoek te doen naar het gebruik van het ecoduct.

Ree op Planken Wambuis (foto: Alex de Jong)

Natuurlijk hadden we gehoopt om wild dichtbij te spotten. Maar de dieren hielden zich op grote afstand. Logisch: we waren met te veel

mensen, geluiden, geuren en kleuren. Wél hebben we, voornamelijk óp het ecoduct, heel veel sporen gezien van allerlei verschillende dieren, waaronder ook wolvenpoep (midden op het pad om hun territorium af te bakenen), herkenbaar door de haren erin.

In het rustgebied op Reijerscamp hebben flora en fauna het voor het zeggen. Deze wandeling werd door Natuurmonumenten georganiseerd; wij mensen mogen er normaliter niet komen. Gelukkig zijn er voor ons veel paden door het grote natuurgebied. Ruimte genoeg dus voor iedereen.

Aanwezigheid van de wolf

Overigens zijn door aanwezigheid van de wolf al veranderingen in dit gebied waargenomen en aanpassingen gedaan.

Zo blijkt er de laatste jaren op de Reijerscamp minder bronst onder de herten te zijn.

Wat de kudde blaarkoppen betreft: nadat er één slachtoffer is gevallen door een aanval van een wolf, is besloten om de samenstelling van de kudde te veranderen. Moederkoeien waren al standaard geen onderdeel van de kudde (die blijven op de boerderij Veld en Beek). terwijl een moederkoe haar kalf altijd zal verdedigen en dat gedrag ook kan doorgeven aan de andere dieren. In deze groep is dus geen ouderverband en sociale controle. Om dat te “compenseren”

blijven sommige ossen tot op oudere leeftijd bij de kudde: zij kennen het gebied beter en kunnen wat meer aan de kalveren leren. Vroeger werden er al jonge kalfjes in de kudde geplaatst; tegenwoordig komen ze pas op een leeftijd van 12 maanden in het gebied. Door deze ingrepen wordt meer gestuurd op sociaal gedrag om weerbaarder te worden tegen de wolf.

Tijdens de uitleg over de kudde werden we benaderd door een nieuwsgierig kalf, bezig met een charme-offensief (of was het een teken van ongehoorzaamheid?). Hij knabbelde aan de broekspijp van een van de deelnemers: nog nooit gehoord over de aanbevolen afstand van 25 meter tussen mens en rund!

Wat een leuke en informatieve wandeling op onze eigen Reijerscamp! Volgend jaar organiseert Natuurmonumenten een natuurwerkdag op de Reijerscamp om de heide vrij te maken van dennen en berken. Er wordt enthousiast gereageerd: Wolfheze staat natuurlijk klaar!

Marleen Hiltermann

Kunst • Antiek • Inboedelveilingen • Taxaties

Sinds 1945 is Derksen Veilingbedrijf gespecialiseerd in het veilen en taxeren van kunst, antiek en inboedelgoederen en het ontruimen van inboedels. Het kopen op een veiling is voor menigeen een spannende ervaring met vaak verrassende opbrengsten.

Derksen veilingbedrijf

Adres	Amsterdamseweg 23
Postcode	6814 GA Arnhem
Telefoon	026 - 442 14 98
Internet	www.derksen-veilingbedrijf.nl
Email	info@derksen-veilingbedrijf.nl

Bilders
PROEFLOKAAL

OPEN: WOENSDAG T/M ZONDAG
11.00 TOT 22.00 UUR

||||||| VOLG ONS OP FACEBOOK EN INSTAGRAM |||||||

WEVERSTRAAT 65, OOSTERBEEK | WWW.BILDERSPROEFLOKAAL.NL

Espressobar en winkel
in direct trade koffie,
biologische thee
en (h)eerlijke chocolade.

OPENINGSTIJDEN

ma. t/m za.
8:30 - 17:00 uur

• Weverstraat 63 • Oosterbeek • www.puurkoffie.nl •

Nareizigers in Fletcher-hotel Wolfheze

Sinds maart 2024 worden nareizigers opgevangen door het COA in Fletcherhotel Wolfheze.

Ook Sulaiman Alhamo was een nareiziger. Zijn zoon Ayman was vanuit Irak naar Nederland gevlucht toen Islamitische Staat in 2014 huishield in Syrië en Irak. IS had het vooral voorzien op Jezidi's, een Koerdische geloofsgemeenschap. In 2015 arriveerde Sulaiman met zijn vrouw en acht kinderen in Wolfheze, waar zij werden gehuisvest in een woning binnen het STC-complex op het terrein van Pro Persona.

Dorpsgenoten hebben zich over hen en de andere statushouders – o.a. uit Syrië en Eritrea – ontfermd door taal- en fietslessen te geven en fietstochten te maken. Zo konden zij kennismaken met het dorp en de omgeving. Verder werden Sinterklaas en Kerst gevierd en werd geholpen met het doen van boodschappen en later met verhuizingen naar Doorwerth en Renkum.

Toen het COA het Fletcherhotel in Wolfheze betrok, wilde Sulaiman helpen bij de opvang van nareizigers, zoals hij dat zelf ervaren had in 2015. Zijn inzet wordt gewaardeerd, omdat hij zowel Koerdisch als Arabisch spreekt en bovendien zijn eigen

ervaring kan delen met de nieuwkomers.

In het hotel worden niet alleen volwassenen opgevangen; ook zijn er 60 tot 70 kinderen. De bezetting wisselt nogal omdat de mensen er tussen de twee weken en drie maanden verblijven. Er zijn medewerkers en vrijwilligers die taallessen geven en met de kinderen spelen; Sulaiman is een van hen.

Het hotel wordt tot 1 maart 2026 gehuurd, dan vertrekt het COA uit Wolfheze. Tot die tijd is uw hulp er nog zeer welkom.

Winnie Broens

Sulaiman en zijn vrouw Balgees

Werken aan een heide vol leven

In Wolfheze zijn waardevolle heidegebieden te vinden. Het is belangrijk om deze heidegebieden te behouden, want zonder actief beheer veranderen de heidevelden langzaam in bos.

Voor de toekomst streeft Natuurmonumenten naar een soortenrijk en gevarieerd heidelandschap. Een afwisseling van heide met plekken gras en kruiden, struiken, (jonge) bomen en kaal zand. Structuurrijke heide biedt voedsel en schuilplaatsen voor talloze (bijzondere) soorten. Deze kwaliteiten in stand houden brengt de nodige uitdagingen met zich mee. Gericht beheer kan ervoor zorgen dat het waardevolle heidelandschap behouden blijft voor de toekomst.

De heidevelden zijn ook belangrijke cultuurhistorische gebieden en we hechten, als mensen, grote waarde aan die paarse vlakte. Veel bezoekers komen er speciaal voor als de heide bloeit. Maar als natuurbeschermers zien Natuurmonumenten nog een andere waarde, namelijk het behoud van bijzondere soorten die nergens anders meer terecht kunnen. Volledige paarse vlakken zonder variatie bieden daarbij niet de beste waarde voor veel soorten.

Heidegebonden soorten

De heide is een mozaïek van planten en dieren. Veel diersoorten zijn gebonden aan deze specifieke omgeving. Denk daarbij aan verschillende soorten reptielen, waarvan met name zandhagedis en gladde slang vrijwel uitsluitend op heidevelden te vinden zijn. Specifieke vogelsoorten op de heide en op de overgangen van heide naar bos zijn onder meer boomleeuwerik, nachtzwaluw en draaihals. En dan is er nog een keur aan insecten waarvoor de heide een belangrijk leefgebied is, zoals verschillende sluipwespen, zandbijen en allerlei specifieke sprinkhanen en vlinders.

zandhagedis

De heide heeft het steeds moeilijker

De kwaliteit van de heide staat onder hoge druk. Dit komt voornamelijk door externe factoren. Eén van de belangrijkste knelpunten is verzuring en vermisting door stikstofdepositie. De gevolgen kunnen worden samengevat als het verdwijnen van kale en schaars begroeide plekken en nestgelegenheid. Op de heide en heischrale graslanden ontstaat onder andere vergrassing.

Door verzuring spoelen sporenelementen uit en veranderen verhoudingen in de bodem, waardoor ook de plantkwaliteit verandert.

Gericht heidebeheer

Het beheer van Natuurmonumenten is gericht op het in stand houden van de heide. Uit monitoring blijkt helaas dat het aantal soorten insecten afneemt en dat de populatie adders fors kleiner wordt. Daarnaast is er meer vergrassing van de heide en zijn er meer bramen. De inzet van schapen helpt om gras en bramen te begrazen, maar is niet effectief genoeg.

Om te voorkomen dat de heidevelen veranderen in bos verwijdert Natuurmonumenten op verschillende plekken de opkomende groeven, vuilboom en berk.

Afgelopen jaren is hierin een inhaalslag gemaakt met de hulp van vrijwilligers en aannemers.

Bijplaatsing adders

Vanwege de flinke daling van het aantal adders op Wolfheze is Natuurmonumenten samen met RAVON en

Provincie Gelderland een adder bijplaatsing project gestart. Hopelijk gaat dit project voor extra nakomelingen zorgen. Natuurmonumenten zal hier meer over toelichten in één van de komende uitgaven van de Wolfskreet.

Aanleg van tijdelijke heide-akker-tjes

Omdat het nectar aanbod beperkt is, wordt volgend jaar gestart met het aanleggen van kleinschalige en tijdelijke heide-akker-tjes. De verschillende heide-akkers met een oppervlakte van ongeveer 30 bij 40 meter worden eenmalig licht bemest met vaste stalmest of door middel van een tijdelijk nachtvak van de schaapskudde. Vervolgens worden de heide-akkers zeer ondiep bewerkt en een of twee jaar ingezaaid met een geschikt gewas, zoals boekweit. Door de akkers vervolgens uit gebruik te nemen, kunnen ze zich in drie tot vijf jaar ontwikkelen van kruidenrijk grasland naar schraalland. Elke ontwikkelfase van de akker kent haar eigen karakteristieke fauna en op den duur zal de struikheide weer terugkeren. Zo zullen de heide-akkers sterk bijdragen aan het behoud van biodiversiteit op de heide.

Kortom, met een gevarieerd pakket aan beheermaatregelen streeft Natuurmonumenten ernaar om de heide gevarieerd en in stand te houden.

Buiten, bij de ovale ingang van het sjeke pand Sonneheerdt op het Pro Persona-terrein komt het geroezemoes uit de Huiskamer van Wolfheze je al tegemoet. Onder het genot van een drankje komen er de ruim 60 deelnemers op 4 oktober samen voor de 2025-editie van het Running Dinner.

De recent in gebruik genomen Huiskamer blijkt een ideale locatie voor de ontvangst van alle lekkerbekken. Dorpsgenoten komen erheen uit alle hoeken en gaten van het dorp, onder andere van de Sara Mansveltweg, het Hazeleger, Duitsekampweg, Johannahoeveweg, Buunderkamp, Balijeweg, Johan Stratusweg en Wolfhezerweg. Trouwe eters, maar ook nieuwe gezichten die het drie-gangen etentje aangrijpen om anderen te leren kennen in een ontspannen, gezellige sfeer.

Natuurlijk is iedereen benieuwd waar ze aan kunnen schuiven. Want dat is de grote verrassing. Sandra, Rens en Helga, de drie organisatoren van het jaarlijkse event, delen na een half uurtje de enveloppen uit met namen en adressen. Waar schuif ik vanavond aan?

De spanning hangt in de lucht en als de eerste enveloppen geopend zijn, wordt er vrolijk gelachen en loopt de menigte kriskras door de ruimte, op

zoek naar de tafelgenoten. Lang kan dat niet duren, want de eerste gang is al over tien minuten. De één na de ander trekt zijn jas aan, springt op de fiets – of snelt naar een auto. Dat zijn de voorgerechters. Die moeten thuis zijn om hun gasten te ontvangen. Na een uur naar de hoofdgerechters en om het helemaal af te maken na anderhalf uur richting de nagerechters. Toch lekker om telkens even een frisse neus te halen tussen de gangen door! Sommigen treffen een adres waar niet op de klok wordt gekeken. Misschien dat de Huiskamer van Wolfheze de deuren opent tijdens de volgende editie? De nachtbrakers zijn sowieso voor!

Winterwandeling

Op zondag 18 januari organiseren we graag weer een winter-

wandeling. Voorkom Blue Monday en loop gezellig met ons mee! Een ontmoeting in de buitenlucht, gezellig bijkletsen en een flink frisse neus halen. We starten om 15:00 uur vanaf het dorpsplein voor een onverharde wandeling van ongeveer zes kilometer. We sluiten af bij de knisperende haard van Wodanseck waar we je graag trakteren op een warm homemade soepje. Deelname is gratis en opgeven is niet nodig!

To Balanz

Rebalancing® praktijk

Relaxed de feestdagen tegemoet? **Zoek je ontspanning en balans**

Rebalancing kan je hierbij helpen
Je ontspant en laat gedachten los

Rebalancing lichaamsgerichte coaching

www.tobalanz.nl
06-54778278
tobalanz@gmail.com

Trudy Boer
Heelsumseweg 49
Wolfheze

Woninginrichting Krechting

- tapijten
- vinyl
- gordijnen
- parket
- marmoleum
- laminaat
- zonwering
- slaapcomfort

www.woninginrichtingkrechtig.nl

Kerkstraat 77 • 6871 BJ Renkum • Telefoon (0317) 42 48 73

Natuurgadgets.nl

natuur - survival - ontdekken

Donkere avonden? Kijk eens omhoog.

De wintermaanden zijn juist een prachtige tijd om de sterrenhemel te ontdekken. Het wordt vroeg donker, de lucht is vaak helder en met een beetje geduld zie je meer dan je denkt.

Wil je verder de diepte in? We hebben telescopen en verrekijkers voor beginners en leggen graag uit hoe het werkt – gewoon aan de tafel in onze showroom. Ook voor astronomische boeken en 3D kaarten van hemelobjecten.

Winteractie voor lezers van De Wolfskreet

 10% korting (bij afhalen) op alle **telescopen en astronomische verrekijkers**
 Geldig in **december 2025**

Lawijckerhof 32 - Wolfheze - 026-2060099
info@natuurgadgets.nl

Jan Achterberg en zijn geleidehond Lanzo

Onafscheidelijk zijn ze: Jan Achterberg en zijn hond Lanzo. Ik zie ze regelmatig lopen op het Johanna-hoevepad richting Papendal, ze maken flinke wandelingen. Ook in Oosterbeek kom ik hen vaak samen tegen: met behulp van de buurtbus, de taxi én de hulp van Lanzo is Jan zelfstandig.

Sinds 2018 woont Jan, samen met zijn vrouw Jolet, op Het Schild. Jan is zijn hele leven blind geweest en heeft al 36 jaar geleidehonden.

Lanzo is zijn zesde hond. Op zich zou Jan zich zonder zijn hond kunnen redden, maar alles kost dan veel meer moeite. “Met hond kom ik een stuk verder in het leven dan alleen met een stok.” Een wandeling van Het Schild naar het tunneltje onder het spoor duurt mét hond maximaal 3 minuten en als Jan -zonder Lanzo- afhankelijk is van zijn stok doet hij er 20 minuten over.

Opleiding van een geleidehond

Jan vertelt mij over het leven en de opleiding van Lanzo: van pup tot deze 7,5-jarige grote zwarte hond, een kruising tussen een labrador, een golden retriever en een herder. Vanaf acht weken oud woont Lanzo in een puppypleeggezin. Daar mag hij onbezorgd hond zijn én moet ondertussen een aantal basisvaardig

heden leren. Als hij de training in zijn gastgezin heeft afgerond verhuist hij naar de geleidehondenschool van KNGF in Amstelveen en gaat dan vijf dagen per week op stap met een instructeur.

Eerst leert hij dat hij een tuig om krijgt en dat hij dan “in functie is”: dat hij zich netjes moet gedragen en opletten dat zijn baas nergens tegenaan loopt. Hij leert oriëntatiepunten aan te geven, zoals stoepranden en zijstraten, zodat zijn baas weet waar hij is. Hij leert om zoekcommando's (zoals een zitplaats, een deur of een oversteekplaats) aan te geven en (niet onbelangrijk): hij moet óók leren om commando's te weigeren als dat gevaar zou opleveren voor zijn baas.

Na zo'n zes tot acht maanden is een hond klaar om naar zijn nieuwe baas-

je te gaan en dan krijgen ze nog enkele weken samen les van een instructeur om te wennen aan elkaar. De kosten voor het hele traject bedragen ca. € 30.000,-.

Wat een hond niet kan en hoeft te leren is de weg vinden naar bijvoorbeeld de bakker: de baas kent de route, weet hoeveel zijstraten er zijn en heeft de leiding. Als hij geen goed oriëntatiegevoel heeft, dan heeft hij feitelijk niets aan zijn hond.

En als het tuig af is, dan is de hond weer een gewone hond; dan mag hij lekker spelen met zijn baas of met andere honden. Overigens mag Lanzo op zijn 10^e jaar met pensioen en hoeft hij niet meer te werken.

Gastles op de Prinses Beatrixschool over geleidehonden en vuurwerk

Op 24 november gaat Jan een gastles geven aan de kinderen in groep 7 en 8 van de Prinses Beatrixschool.

Natuurlijk neemt hij zijn hond Lanzo mee en zal hij vertellen hoe een hond een geleidehond wordt.

Jan heeft een belangrijke missie met deze gastles op school: met de jaarwisseling in het vooruitzicht wil hij graag vertellen wat vuurwerk doet met (geleide)honden. "Als blinde zie je het niet aankomen: de knal is er opeens. Je hond wordt bang, blokkeert en durft niet meer over straat. Kinderen denken dat een hond dat wel snel vergeet, maar een hond bouwt die angst op en kan dan niet

meer functioneren als geleidehond en daardoor kunnen wij blinden ook niet meer goed functioneren."

Deze boodschap wil Jan ook aan alle Wolfhezenaren geven: één vuurwerkknal kan betekenen dat Lanzo zijn werk niet meer kan doen. En dat betekent dat Jan zijn activiteiten zonder hond moet doen. "Op zich kán ik me zonder hond op straat redden, maar alles kost dan veel meer moeite. Bovendien is mijn gevoel van onveiligheid op straat met vuurwerk ook veel groter."

Marleen Hiltermann

Zin! in een kerstboom

Ook dit jaar bent u weer van harte welkom bij ons op de Tuinderij om een prachtige kerstboom uit te zoeken. We hebben verschillende soorten en maten: in pot, gezaagd, groot en klein.

We gaan ons uiterste best doen om ook weer de mooiste kerstkransen te maken. Of kom voor een kerststukje bij ons langs.

Vanaf maandag 1 december staan de bomen klaar voor de verkoop. Wij hebben er weer zin in, tot dan!

Zin! Dagbesteding
Pro Persona Tuinderij
Wolfheze

Hij komt, hij komt; die lieve, goede Sint!

Het was koud maar prachtig zonnig op die hele speciale zaterdagochtend in Wolfheze. Die ochtend dat niemand minder dan Sinterklaas ons dorp kwam bezoeken.

Op het grasveldje bij de school stonden de kleinste kindjes uit Wolfheze samen met hun ouders, opa's en oma's vol spanning te wachten op de goedheiligman en zijn pieten. Ook de burgemeester en de kinderborgemeester waren aanwezig voor dit gezellige goed georganiseerde feest.

De kindjes kregen bij aankomst een naamsticker op en werden direct al verwend met een zakje pepernoten. Onder enthousiast gezang werd Sinterklaas vervolgens verwelkomd. Zoals gebruikelijk waren er nog wat pieten die hun pietendiploma moes-

ten halen. Bijna alle examenonderdelen werden fluitend doorlopen. De oefening 'pakjes werpen in de schoorsteen' bleek echter nog een grote uitdaging. Sinterklaas had grote cadeaus meegenomen en om die goed in een smalle schoorsteen te werpen, viel nog niet mee.

Nadat alle pieten hun diploma ontvangen hadden, ging Sinterklaas de lekkere warme gymzaal binnen om vanaf een comfortabele troon de kinderen toe te spreken. Sinterklaas werd nog een keer gezellig toegezongen en tenslotte mochten de pieten alle kinderen een cadeautje geven. Wat een feest weer.

Bedankt Sinterklaas, komt u volgend jaar weer terug? Dat zouden we fijn vinden.

Roos van Kappel

Jeugd- en schoolmaatschappelijk werkers van Renkum voor Elkaar brengen het volgende aanbod onder de aandacht:

Opvoeden & zo

Opvoeden & zo is een cursus gericht op alle ouders van kinderen in de leeftijd van ongeveer 4 tot 12 jaar. Kinderen opvoeden is niet altijd gemakkelijk; iedere ouder heeft wel eens behoefte aan steun of advies. Deze cursus richt zich nadrukkelijk op het op een laagdrempelige, positieve manier leren omgaan met het gedrag van je kind. Tijdens de cursus leren ouders zes hoofdvaardigheden: positieve aandacht geven en prijzen, regels stellen, niet reageren, gedrag corrigeren en apart zetten. De cursus start bij voldoende aanmeldingen. De bijeenkomsten vinden in de avond plaats.

Kr8kidzz

Kr8Kidzz is een training voor kinderen van 8 tot 11 jaar. Het doel is om de sociale vaardigheden van kinderen te vergroten door middel van rollenspellen en oefeningen aan de hand van verschillende thema's. De training bestaat uit vijf wekelijkse

bijeenkomsten van een uur. De groep wordt begeleid door twee Kr8kidzz-trainers.

De bijeenkomsten vinden plaats op 13, 20, en 27 januari en 3 en 10 februari.

Inloop is vanaf 15:00 uur; de start is om 15:15 uur en de bijeenkomst duurt tot 16:15 uur.

De locatie is Dorpshuis Ons Middel-punt, Mozartlaan 2 in Doorwerth

KIES

KIES is een groepsprogramma van acht bijeenkomsten met spel en creatieve werkvormen waar kinderen van 7 tot 12 jaar kunnen vertellen, delen en leren beter om te gaan met de scheiding.

De KIES-groep wordt begeleid door twee professionals, die geschoold zijn als KIES-coach.

De volgende KIES-groep start wanneer er voldoende aanmeldingen zijn.

Meer informatie en aanmelden: stuur een mail naar jeugd@renkumvoorelkaar.nu

JOUW KERSTBOOM IS VLAKBIJ!

Vanaf 6 december verkrijgbaar bij
De Tuinderij in Wolfheze

*Vind
De Tuinderij
hier*

Zin! *Pro Persona*
gemeentelijke gezondheidszorg

HEERLIJKHEID WOLFHEZE

De Heerlijkheid Wolfheze heeft twee bed & breakfast kamers, vergaderruimtes en een klein winkeltje met biologische streekproducten en cadeautjes.

We vinden het leuk om mensen te ontmoeten
en verbinden in een ontspannen sfeer.

Wat vindt u in onze winkel in ontwikkeling?

Producten van onder meer:

* Renkumse molen, * Wolfhezer honing, * Kunst-werkT * Heerlijkheid
Mariënwaerd, * koekjes van Anna, * Peeze koffie en thee *Crea Café.
*Boerderijs *De Koekjesroller *dagbesteding Pro Persona

Mag jouw bedrijf of product hierbij staan?
Neem contact met ons op!

Kom ook eens kijken in **de ruilkast**, die staat inmiddels buiten en is
dus altijd open. Er zijn spelletjes, boeken, klein huisraad, speelgoed. En
doe iets goeds voor **de voedselbank**, er staat een mand waar u
levensmiddelen in kan doen.

Kom gezellig eens koffie of een fruitsapje van Schulp drinken. We zijn
meestal op vrijdag en zaterdag open. Is de deur dicht maar heeft u iets
nodig? Bel gerust even aan. Logeren en vergaderen op afspraak.

Welkom. Fijn om u te ontmoeten.
Maarten en Annemiek Nijeboer

www.Heerlijkheidwolfheze.nl

Wolfhezerweg 84
6874AG Wolfheze
info@heerlijkheidwolfheze.nl

De buurtbus Renkum is voor iedereen!

Vanwege het wegvallen van de reguliere lijnbus is er begin 2007 een buurtbusproject voor de gemeente Renkum gestart. Daaruit ontstond een commissie die ervoor heeft gezorgd dat een goed jaar later de eerste ritten van de buurtbussen plaats vonden. Vanaf de start met steeds meer reizigers dan verwacht! Helaas door de coronastop van een half jaar is deze stijgende lijn wat afgevlakt.

De vereniging buurtbus Renkum onderhoudt het contact met alle actieve vrijwillige chauffeurs. Deze zijn na aanmelding getest op rijvaardigheid en gezondheid en hebben om de twee weken een dienst van drie uur. En eens in de vier weken een reservedienst

We interviewden een dorpsgenoot die al dertien jaar zijn dienstjes

draait voor de buurtbus. Na zijn pensionering op zoek naar iets. En met zijn passie voor autorijden was dit hét vrijwilligerswerk wat hem aansprak.

In die dagen was er nog geen wachtlijst, dus hij kon direct beginnen. De ritten waren toen wat korter (half rondje heen en weer) wat hij wel als saaier ervaarde. Tijdens de huidige ronde geniet hij van de mooie omgeving onderweg en van het contact met collega's bij de wisselmomenten. Met de nieuwe bus (ruimere instapmogelijkheid) is het wel moeilijker om tijdens het rijden een praatje met de passagiers te maken. Dus dat gebeurt dan bij het in- en uitstappen. Men reist in het algemeen op vaste dagen en tijden dus je leert je "klienten" wel kennen.

De leukste herinnering heeft hij aan een Amsterdamse dame en haar blinde zoon die dagelijks meereden. Nadat je iets had gezegd, gebruikten

ze dat als handvat om er een liedje over te zingen in de bus. Het moeilijkste aan het werk is om elke bushalte op tijd te halen bij omleidingen of werkzaamheden aan de weg. Dat zal het komende jaar in Wolfheze de grootste uitdaging worden!

Nog niet eerder met de buurtbus mee geweest? Stuur een mail naar BuurtbusRenkum@gmail.com met je naam, adres en telefoonnummer en ontvangt de folder met alle informatie én een Gratis Ritkaart waarmee je de prachtige route kunt ervaren.

- De buurtbus rijdt doordeweeks van 8:00 tot 18:00 uur langs alle zes dorpen in de gemeente Renkum. Op zaterdag rijdt de bus alleen het traject Doorwerth-Oosterbeek-Wolfheze vv
- Je kunt instappen met de OV-chipkaart of je bankpas
- Toeristische route in alle jaargetijden
- De actuele dienstregeling is te vinden op www.breng.nl

Ondertussen in Het Schild

Het eigen park op het terrein van Het Schild

biedt aan de bewoners de mogelijkheid om dicht bij huis een korte wandeling te maken en te genieten van de buitenlucht. Het park heeft voorzieningen die ervoor zorgen, dat blinde en slechtziende bewoners zich kunnen oriënteren en zo zelfstandig mogelijk de weg kunnen vinden.

Denk daarbij aan het gebruik van verschillende bestrating op de diverse paden en palen met daartussen een gespannen koord om te waarschuwen voor een splitsing.

Een kenmerkend oriëntatiepunt is de fontein in de grote vijver. Over de vijver ligt een houten vlonder waarop bankjes staan en de brug verbindt delen van het park met elkaar. Op de bankjes is het heerlijk toeven als het weer dat toelaat en kunnen bewoners de karpers in de vijver horen springen en luisteren naar vogels. Dit unieke plekje dreigde echter te verdwijnen, want na dertig jaar bleken de vlonder en brug in zeer slechte staat te zijn en was het eigenlijk niet meer verantwoord om er overheen te lopen. Vervanging bleek een flinke kostenpost waarvoor aanvankelijk geen budget beschikbaar was.

Nieuwjaarsreceptie Wodanseck

Op 3 januari proosten we graag met leden en dorpsgenoten op een sportief 2026!

Iedereen is welkom vanaf
17:00 uur.

Maar... dankzij een mooie subsidie en een creatief idee om de kosten te beperken stelde Pleyade Het Schild ook geld beschikbaar om deze unieke plek te vervangen. Tijdens de werkzaamheden was een klein deel van het park afgesloten om materiaal te kunnen aan- en afvoeren en natuurlijk voor de veiligheid van bewoners.

De feestelijke opening was op 27 oktober, door het slechte weer was dat jammer genoeg niet in het park, maar een flinke groep belangstellenden verzamelde zich in de hal bij ingang 103. Daar speelde de zoon van een bewoonster het toepasselijke 'Bridge over troubled water' op zijn hobo en iedereen neuriede mee. Met een toespraak en gedicht door de locatie-manager en een groot applaus werden de vernieuwde brug en vlonder heropend.

Maar er is nog meer in het park hersteld. In een ver verleden was er een omheinde losloop-plek voor de geïsoleerde honden die met hun baasjes in Het Schild woonden.

Deze plek was al jaren niet meer in gebruik en de hekken waren verdwenen of omgevallen. Honden mogen niet loslopen in het park en de roep om een veilige plek op eigen terrein werd steeds luider. Ook hiervoor is door creatief denken een plan gemaakt om dit deel van het park weer de functie te geven die het vroeger had. Via een geslaagde crowdfunding onder bewoners en familie en een mooie donatie werd het bedrag opgehaald dat nodig was en kon deze klus worden gerealiseerd. Er zijn hekken geplaatst waar honden niet over kunnen springen en er is een klaphekje waar baas en hond naar binnen kunnen.

Het losloop gebied is zo'n dertig vierkante meter, dus groot genoeg voor meerdere honden tegelijk. En terwijl de honden hun energie kwijt kunnen, is er voor de baasjes een bankje om elkaar te ontmoeten.

Let wel: deze plek is alleen bedoeld voor de blaffende bewoners van Het Schild en hun baasjes!

15 december: Kom, schuif ook aan!

Maandagmiddag 15 december is alweer de derde “kom schuif aan” bijeenkomst van dit jaar bij Wodanseck. Tijd om uit te leggen wat de bedoeling is van deze ontmoetingsmomenten.

Allereerst zijn het gewoon heel gezellige middagen waar dorpsgenoten bij een knappend houtvuur in gesprek raken over wat hen bezig houdt. Tijdens de bijeenkomst van 10 november wilde iedereen graag terugkomen op 15 december en werd besloten dat we gaan we praten over een thema.

Dat thema zal zijn: “Waar voel jij je thuis?”. Natalia en Anna gaan vertellen hoe hun leven eruit zag in Oekraïne, en hoe het nu hier is. Dit wordt gegarandeerd een boeiend gesprek met alle mogelijkheid om vragen te stellen.

Ook meedoen? Meld je snel aan!

Er is nog een tweede reden voor de “kom schuif aan” bijeenkomsten: erachter komen wat jij nodig hebt. Mee (blijven) doen in de samenleving is essentieel voor ons gevoel van welbevinden. Echt alle activiteiten die een mens onderneemt in verbinding met anderen, helpen daarbij. We hebben het nodig om van betekenis te zijn voor anderen, betrokken te zijn bij de samenleving, waarde

ring voor jezelf te voelen, doelen voor ogen te hebben, zin te hebben en genieten van het leven.

Naarmate we ouder worden is dat niet altijd zo vanzelfsprekend meer. We krijgen te maken met verlies, in alle soorten en maten. Er zijn momenten in je leven dat je even goed in de spiegel moet kijken en je afvragen: wanneer heb ik me voor het laatst echt vrolijk gevoeld, wanneer voelde ik energie om aan de dag te beginnen? En ook: wat zou mij helpen om weer beter in m'n vel te zitten?

Voor de één is dat een koffie met leuk gesprekje bij de Heerlijkheid op vrijdagochtend, de ander doet liever iets creatiefs met haar handen, een derde ziet een kaartclub wel zitten en weer anderen zouden graag wekelijks ergens aanschuiven voor een gezellige en betaalbare maaltijd. Wat je wensen ook zijn, neem ze mee op 15 december.

Dus afgezien van gewoon hele warme en gezellige middagen, zijn de Kom schuif aan bijeenkomsten ook bedoeld als broedplaats van activiteiten waar we een beetje gelukkiger van worden. Wat heb jij nodig?

Kom je ook 15 december 15:00 – 17:00 uur naar Wodanseck? Je bent van harte welkom en ik stel het bijzonder op prijs als je van tevoren aanmeldt.

Graag tot ziens, *Ellen Ninaber*,
sterkwolfheze@gmail.com

Rijschool van Herpt

Joop van Herpt

Fennie en Joop van Herpt

info@rijnschoolvanherpt.nl

<https://www.rijnschoolvanherpt.nl>

<https://www.rijnschoolvanherpt.nl/inschrijven/>

Lindeboomlaan 56

6874 BS Wolfheze

Telefoon: 0264821444 mobiel: (06)51820569

WIJ WENSEN U EEN MOOIE KERST EN EEN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR

Martine van Brakel-Voorhoeve
Makelaar en taxateur RMT
Tel.: 026-4453151 / 06-11017373
E-mail: m.voorhoeve@voorhoeve.nl
www.voorhoeve.nl

VOORHOEVE
MAKELAARS

Deskundig, betrouwbaar en betrokken

Kunstdorp Wolfheze nodigt u uit!

'Art washes away from the soul the dust of everyday life!' (Pablo Picasso)

Het kunstcafé sluit het jaar feestelijk af op 19 december met een concert van de jaren '60 band Reflexion. Deze band brengt de hoogtepunten uit de popgeschiedenis tot leven en speelt de grootste hits en enkele vergeten juweeltjes uit de jaren '60, '70 en '80. Daarnaast zijn er ook Nederlandstalige klassiekers te horen en een aantal akoestische versies. Aan u de keus mee te deinen, een dansje te wagen of heerlijk te rock-and-rollen. Met het optreden van Reflexion zal het jaar met een nostalgisch muzikaal feestje afgesloten worden.

Zoals beloofd trappen we dan op 23 januari 2026 het nieuwe jaar af met onze huisband Bluessum. Ze spelen authentieke basic blues en brengen hier en daar een prachtig eerbetoon aan nummers van Europese en Amerikaanse legendes. De vier heren-muzikanten zorgen elke keer weer voor een onvergetelijke avond, waarbij de betoverende gitaarstijlen, zoals slide en lapsteel, de show stelen. Deze geweldige band biedt niet alleen muzikale kwaliteit, maar creëert ook een gezellige, humoristische en nostalgische sfeer. Bluessum voelt zich inmiddels helemaal thuis in ons

kunstcafé, en wij in hun gezelschap.

Op 27 februari 2026 verwelkomen we Christel van Mechelen voor de presentatie 'Levenstekens' - tactile poetry. Ze combineert poëzie met beeldende kunst. Met haar werk "Vrijheid Onttrafeld" won ze de eerste prijs bij het project Kunst in Vrijheid, en haar werk heeft sindsdien veel aandacht gekregen, waaronder een solo-expositie bij de Zoomerij. Tijdens haar presentatie deelt ze haar reis naar deze bijzondere kunstvormen. Haar werk getuigt van een diepgaande fijngevoeligheid. Christel legt uit: "Het is de natuur die me de woorden geeft voor diep menselijke ervaringen; daar ben ik dankbaar voor. Zij is de bron voor 'levenstekens'." Kom langs en laat je inspireren!

Of je nu een maker bent of een bewonderaar, jong of oud, ervaren of nieuwsgierig: er is voor iedereen wat wils. Ontmoet kunstenaars en kunstliefhebbers, stof jezelf af en laat je inspireren!

Meer informatie:
www.kunstdorpwolfheze.nl
We ontmoeten je graag!

Plantjesruilmarkt 2026

Noteer alvast: zaterdagochtend 25 april bij Wodanseck!

Het was dit voorjaar een groot succes, de plantjesruilmarkt bij Wodanseck en het smaakte meteen naar meer.

Het voorjaar lijkt nog ver weg maar een echte tuinliefhebber weet dat dit het ideale seizoen is om struiken te stekken en planten te splitsen. Kortom, een uitgelezen tijd om straks op 25 april mooie planten mee te nemen naar de ruilmarkt. Heb je niets te ruilen? Geen probleem, dan kun je voor aantrekkelijke prijsjes planten kopen.

Zaaigoed voor de moestuin bleek erg populair, maar ook de potten met bijzondere bomen en struiken. Ondertussen werden heel veel weetjes en tips uitgewisseld tussen de bezoekers. Dat viel echt op: iedereen praatte met iedereen. En natuurlijk zat er heel af en toe een potje vergeten groente tussen

waarvan je aan het eind van het seizoen concludeert: dat vergeten is voor sommige groenten misschien zo gek nog niet....

Het doel van de plantjesruilmarkt is een gezellige bijeenkomst waar je aantrekkelijke planten kunt vinden, waar je tips krijgt voor een gezonde tuin, waar dieren en mensen het hele jaar van kunnen genieten. Er is zelfgebakken lekkers en er zal een mogelijkheid zijn om je vragen en problemen te bespreken met een "plantendokter".

Wil je meehelpen, misschien een korte workshop geven of heb je leuke ideeën? We horen het graag! Meer details over het programma lees je in de volgende Wolfskreet.

*Ellen Ninaber
sterkwolfheze@gmail.com*

Frisdisco op Wodanseck

Start de kerstvakantie swingend met de frisdisco op zaterdag 20 december!

Entree is € 2,50 (ranja, zakje snoep & chips inbegrepen).

- groep 4 en 5: 16:30 - 18:00 uur
- groep 6 en 7: 18:30 – 20:00 uur
- groep 8 en brugklas: 20:00 – 21:30 uur

Huiskamer van Wolfheze

Sinds september jl. is de Huiskamer te bezoeken in gebouw Sonneheerdt op het Pro Personapark.

U kunt er onder het genot van een kopje koffie of thee gezelschap vinden op zondag van 12:00-16:00 uur en op dinsdag en donderdag van 10:00-16:00 uur.

De Huiskamer is op 6 september begonnen met het uitdelen van appeltjes aan de deelnemers van de Airborne wandeltocht, die op de route van de 25 en 40 kilometer langs Sonneheerdt liepen. Wij hebben het aantal deelnemers onderschat want, hoewel wij groots hadden ingeslagen, wij waren na een uur door onze appeltjes heen. Open Monumentenweekend was een succes; op zaterdag en zondag hebben wij tientallen bezoekers ontvangen die geïnteresseerd waren in het mooie Sonneheerdt, een pand uit 1926 gebouwd in de Amsterdamse stijl. Dat waren niet alleen belangstellenden uit ons dorp maar bijvoorbeeld ook oud-

medewerkers van Pro Persona die een kijkje kwamen nemen.

Burgemeester en wethouders hebben op 11 november in de Huiskamer hun spreekuur met het college gehouden. Diverse Wolfhezenaren hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid hen te spreken.

Sinterklaas heeft met zijn Pieten de Huiskamer weten te vinden in zijn voorbereiding op het Sinterklaasfeest.

Wij hopen volgend jaar de website in de lucht te hebben en een leuke en interessante programmering met voor elk wat wils.

Wij wensen u alvast fijne feestdagen en een gezond en voorspoedig 2026.

Winnie Broens,
voorzitter Huiskamer van Wolfheze

Sint Maarten

Ieder jaar is het op 11 november feest voor de kinderen uit ons dorp. Dat is namelijk de dag dat er Sint Maarten gevierd wordt.

Sint Maarten leefde heel lang geleden en deelde zijn mantel met een bedelaar, wat de oorsprong is van de traditie om te delen met de armen. Vandaag de dag betekent het vooral dat kinderen plezier hebben. En dat hebben de kinderen uit Wolfheze zeker gehad op 11 november.

Het weer was goed en de stemming zat er goed in. Overal liepen kinderen met lampionnen rond en zongen ze liedjes aan de deuren waar een kaars voor het raam stond. En in ruil voor hun prachtige gezang, kregen ze overal heerlijk snoep. Ondanks het goede weer, kregen de feestvierende kinderen het zo af en toe toch koud. Gelukkig waren er in het dorp vijf pleisterplaatsen ingericht. Bij een behaaglijk vuurtje kon er gedronken, gegeten en gezellig gekletst worden.

Het was een echte feestavond en er wordt al weer uitgekeken naar volgend jaar!

Sint Maarten en de zelfrijdende auto...

Bij de rondgang langs de deuren troffen vier brugklassers een bijzonder tafereel aan. In Wolfheze Noord stond een auto overdwers geparkeerd midden op straat.

Vreemd! Was dit misschien de eerste zelfrijdende auto in Wolfheze? Het snoep werd even aan de kant geschoven, hier moesten zij wat mee.

Ze gingen op zoek naar de deurbel want hun vermoeden was dat deze auto van de parkeerplek was gerold. Via de burens werd de eigenaar opgespoord. Deze was maar wat blij met de alertheid van Aylin, Bert, Coen en Lot en trok de handrem alsnog stevig aan!

SLUIT JE AAN BIJ EEN TROUWE GROEP SPORTERS!

ELKE ZATERDAG VAN 9-10 UUR

IN DE BEWEEGTUIN

- GRATIS SPORTEN DOOR PEER COACHING
- OEFENINGEN OP DE APPARATEN OP EIGEN NIVEAU
- DEELNAME VRIJBLIJVEND EN OP EIGEN RISICO
- CONTACT MET MEDE SPORTERS VIA EEN APP-GROEP

MEER INFO WWW.VITALITY-CLUB.NL OF BEL GEA 06-47514393.

Stationswinkel Wolfheze

ma en di: 11:00-18:00 uur
 woe t/m vr: 09:00-18:00 uur
 zaterdag: 10:00-17:00 uur
 zondag: gesloten

Voor al uw:

- Levensmiddelen
- Toiletartikelen
- Kantoorartikelen
- Wenskaarten
- Kleine kledinghoek
- Enz., enz.

Onze diensten:

- Beperkt assortiment levensmiddelen
- Postagentschap

Uw vriendelijke dorpswinkel

Tel. 026 - 4820484

Openingstijden

zo t/m di: gesloten
 wo t/m za: 11:30-19:00 uur

De Duizendjarige Den vertelde

Oosterbeek is samen met Wolfheze de oudste kunstenaarskolonie in Nederland. Het fantastische landschap van de Zuidelijke Veluwezoom met zijn bossen, beken, sprengen, eeuwenoude eiken en de heuvels van de stuwwal, was vele decennialang een bron van inspiratie voor een groot aantal landschapschilders. In 1841 komen de schilders Johannes Warnardus Bilders en Frederik Hendrik Hendriks in Oosterbeek wonen om daar in de natuur te kunnen werken. Zij omringen zich door een aantal leerlingen en dit trekt ook andere schilders aan, met name uit het westen van het land. Bilders heeft een grote aantrekkingskracht

op een jonge generatie schilders, die onder invloed van het Franse Barbizon de ateliers verlaten. Buiten schilderen, 'en plein air', is de nieuwe trend. Hier wordt de landschaps- kunst opnieuw uitgevonden en wordt de weg bereid voor de schilders van de Haagse School. De omgeving van Oosterbeek/Wolfheze wordt zo beroemd dat bijna elke landschapschilder er heen trok. In ongeveer 1880 komt een einde aan deze periode en wordt de schilderscarrière van velen voortgezet in Den Haag onder de noemer Haagse School. Maar... na 1900 vestigen zich opnieuw een aantal landschapschilders in deze streek, nu vooral in het dorp Renkum. Ook hier gebeurt dat weer door een bekende landschapschilder, namelijk Théophile de Bock die in 1895 vanuit Den Haag naar Renkum verhuist en reeds een befaamd kunstenaar is. Aan deze Théophile de Bock (1851 - 1904) is er tot 24 mei 2026 een prachtige overzichtstentoonstelling in Museum Veluwezoom in Kasteel Doorwerth gewijd en is tevens een mooie biografie over hem verschenen. De Bock had een grote voorliefde voor Wolfheze, een reden om deze aflevering aan hem te wijden.

Aflevering 88: Théophile de Bock (1895 - 1904) en 'zijn Wolphezen' - deel

De Oosterbeekse mecenas Johannes Kneppehout neemt begin jaren '70 van de 19e eeuw de jonge Théophile

de Bock onder zijn hoede om de dan net ontslagen spoorwegbeambte tot kunstenaar te kneden. De Bock moet

echter niets van het dwingende karakter van zijn mecenas hebben, zegt hem vaarwel en gaat zijn eigen weg. Hij had Kneppelhout niet in Oosterbeek ontmoet, maar in Den Haag, de woonplaats van De Bock. In de jaren '80 komt De Bock voor het eerst in Oosterbeek en maakt er kennis met Johannes Warnardus Bilders. Als De Bock eind augustus 1888 een studietocht maakt in de omgeving van Doorwerth, bericht hij daar uitgebreid over aan een voormalige leerlinge. Hij schrijft: *'Misschien zal u het verwondere deze brief uit Doorwerth te krijgen [vanuit] Hotel de 2 Zalmen, maar tot opheldering dient dat ik [met] schilderijen bezig was in het karakter dezer streek, en geschikte mensen vond om te logeren. Ik vond eenigen Amsterdamsche familien die weder afgetrokken zijn, maar over het algemeen ken ik mij hier heerlijk geven aan de stilte en aan de natuur, die waarlijk hier allerprachtigst is. Er is toch maar één Wolphezen! Vooral met geweldigen effecten is het verrukkelijk, - en de togtjes in de omstreken leveren menigen schets voor van de winter.'*

In de geciteerde brief heeft De Bock het over 'Hotel de 2 Zalmen'. Hij doelt daarmee op de oude herberg van Doorwerth, die al uit de 17e eeuw stamt. Deze herberg ligt aan de Fonteinallée, die tussen de stuwwal en de uiterwaarden ten noorden van Kasteel Doorwerth loopt.

Vanouds diende deze herberg ook als richterslogement en werd er recht gesproken door de schout en schepenen van de Heerlijkheid Doorwerth.

Baron J.A.P van Brakell van Wadenhoijen wordt in 1837 eigenaar van de Heerlijkheid Doorwerth en hij zet zijn stempel op het gebied door het planten van bossen en het aanleggen van wegen. Ook de herberg onderging een verandering want rond 1875 wordt de naam van het richterslogement omgedoopt in 'De Twee Zalmen', naar het familiewapen van de familie Van Brakell waarin twee van deze vissen voorkomen. In deze beginperiode maakt De Bock vooral studies in het gebied waar de kunstenaars die voor hem de streek bezochten ook werkten. Hij schildert en tekent vooral rond Oosterbeek, waar hij studies maakt bij de Westerbouwing en het landgoed de Oorsprong en in Wolfheze kiest hij de beek en de heide als onderwerp. Natuurlijk werkt hij ook in Doorwerth en Heelsum, waar hij

Théophile de Bock, Gezicht op Kasteel Doorwerth, olieverf op doek, 50 x 70 cm, collectie Overkamp, Renkum.

beukenbomen en het daar gelegen kasteel schildert.

Orangerie Kasteel Doorwerth

Omstreeks 1890 huurt De Bock in de zomermaanden de Orangerie van Kasteel Doorwerth, waar hij behalve de oude bomen ook het dan verval- len kasteel als onderwerp neemt. Op verschillende werken van het kasteel zijn de koeien door Willem Maris geschilderd. Maris doet dat niet aan de Veluwezoom, maar in Den Haag. Hij vertelt later een anekdote dat wanneer het De Bock maar niet lukt om de koeien in een schilderij te schilderen, hij dat doet terwijl De

Bock ligt te slapen: *‘Juist als hij klaar is... komt de Bock met zijn slaperigen kop om den hoek kijken,’* ging het verhaal volgens Maris. In de kunsthandel zijn deze werken een succes en worden zowel in Amsterdam als in Londen geëxposeerd. Het is waarschijnlijk om gezondheidsredenen geweest dat De Bock aan de Veluwezoom verblijft. Zijn drukke werkzaamheden in Den Haag, met name voor de pas door hem opgerichte de Haagsche Kunstkring, brengen veel spanning met zich mee. Maar ook al eerder wanneer hij te veel hooi op zijn vork neemt, krijgt hij klachten. In maart 1889 bijvoorbeeld wanneer

zijn enorme solotentoonstelling bij de kunstenaarsvereniging Arti et Amicitiae ten einde loopt, schrijft hij: *'Die vervloekte koppijn wil maar niet zakken telkens krijg ik hevigen aandoeningen, - dit maakt mij buiten staat te werken en soms melancholiek.'*

Ziekte en wellicht ook stress leidt ertoe dat De Bock met zijn gezin verhuist naar Renkum.

In de volgende Wolfskreet wordt het verhaal van De Bock vervolgd in deel 2, waarin zijn belangrijke werk in Renkum aan de orde komt.

Pieter de Josselin de Jong, Portret van Théophile de Bock. 1894. Zwart krijt en potlood op papier, 460 x 370 mm, collectie Kunsthandel Hein A.M. Klaver, Baarn.

een grote supermaan door de bomen en wordt het Sinterklaas-journaal alweer aangekondigd. De natte herfstbladeren geven Wolfheze de geur en kleur die bij de natuurlijke voorbereiding op de winter horen. Een seizoen dat voor mensen met een kwetsbare gezondheid een uitdaging kan zijn; minder in de buitenlucht, makkelijker vallen, meer kans op infecties. Huisartsenpraktijken in Nederland in deze periode de griep-

Bij het schrijven van dit stukje schijnt

vaccinatie aan en wij dus ook. De juiste mensen selecteren en uitnodigen, vaccinaties bestellen en bewaren en dan nog de daadwerkelijke uitvoering en registratie die daarbij hoort. Best een onderneming, zelfs voor ons als kleine praktijk. Maar vooral was het erg leuk om zo veel van onze patiënten even te zien en een kort contact of glimlach mee te delen om elkaar op die manier een prettige winter te wensen.

En uiteraard wensen we iedereen die een griep prik niet nodig heeft bij deze ook een heel gezonde en gezellige winter toe.

Geen tijd of zin om de tuin bij te houden?

Ik ben een goede tuinman en kom u hier graag bij helpen voor € 25,- per uur.

Regio Renkum, Arnhem, Wageningen, Velp; ook voor bedrijven.

EMAIL TUINSERVICEROBIN@GMAIL.COM

www.tuinservicerobin.nl

Tel: 0620269732

REPRO is onderdeel van Pro Persona en biedt klanten de mogelijkheid tot dagbesteding, arbeidstherapie en revalidatie

REPRO

- zwart/wit prints
- kleuren prints
- folders
- clubbladen
- flyers
- mailings
- inbinden
- lamineren

REPRO (gebouw Mercurius)
ADRES: Wolfheze 2 6874 BE Wolfheze
TEL: 026 - 48 33 276
E-MAIL: repro@propersona.nl

La String
Lingerie, nacht en badmode,
voor Dames en Heren.
Europalaan 6 Renkum
tel. 0317-312615

Nieuws en aanbiedingen op www.la-string.nl

AED's in Wolfheze

Tot het najaar hing aan de gevel van de oude brandweerkazerne een AED; dit apparaat is weggehaald.

Hieronder volgt een overzicht van de locaties in Wolfheze waar een AED hangt.

De afkorting AED staat voor Automatische Externe Defibrillator. Een AED is een draagbaar apparaat dat wordt gebruikt om het hartritme te herstellen wanneer iemand geen normale hartslag meer heeft. Het apparaat analyseert het hartritme en geeft indien nodig een elektrische schok aan het slachtoffer. Door deze elektrische schok toe te dienen wordt het hart heel kort stilgelegd, waarbij het als ware wordt gereset. Dit kan het hart helpen om het normale ritme weer op te pakken.

Er zijn vier AED's in Wolfheze die onder de verantwoordelijkheid van Stichting Renkum Hart Veilig (RHV) vallen; deze zijn 24 uur per dag bereikbaar:

- Tennispark de Slenk, Duitsekampweg (gevel)
- Macharislaan 18 (onder de carport)
- Het Hazeleger (op berging naast woonhuis Wolfhezerweg 120-29)
- Albert Oltmansweg 3 (gevel)

AED's die niet onder verantwoordelijkheid van RHV vallen, maar door de eigenaar beschikbaar worden gesteld tijdens openingsuren, zijn hier te vinden:

- Perron 1 station Wolfheze
- Het Schild, Wolfhezerweg
- Pro Persona
- Receptie Camping Lindenhof
- Fletcher Hotel Wolfheze, Wolfhezerweg (24 uur)

Spellenmakers in het wolvenbos!

In de bossen van Wolfheze zijn de afgelopen maanden heel wat puzzels opgelost en verhaallijnen uitgedacht. Dat zit namelijk zo: als spellenmakers heb je niet te maken met een lineair proces. En net als in de natuur is er vaak een goede dosis onvoorspelbaarheid en chaos in het proces aanwezig.

Even een stapje terug: sinds april dit jaar wonen wij (Kees, 37 & Monique, 33) in Wolfheze. We werken samen aan verschillende spellen en serious games (spellen om van te leren in professionele context).

Kees: 'Tijdens onze zoektocht naar een woning, werden we al snel gegrepen door dit mooie dorp in de natuur. Gemeenschapszin en verbinding, maar ook rust en prachtige natuur. We voelden ons meteen thuis bij de sportlessen en het dorpsbelang en zijn vaak in de bossen te vinden.'

Zowel natuur als verbinding zijn een grote inspiratie!

Monique: 'In ons eerste spel Tureluurs ga je op expeditie in 1899: je gaat met je medespelers de eerste Nederlandse vogelgids samenstellen. In ons tweede spel Boaromia staat een verbindende festivalervaring centraal: als vriendengroep win je dit bordspel door te midden van alle festivalgekte een geslaagde groeps-

foto te maken. Dat lukt alleen als je elkaar helpt en goed samenwerkt.'

Kees: 'In het proces van spellen maken is samenwerking ook belangrijk. We testen veel en vragen regelmatig andere spellenmakers om feedback. Als natuurliefhebbers produceren we alle spellen in Europa en ze zijn volledig composteerbaar. Daarnaast steunen we met elk verkocht spel een bijpassend goed doel, zoals bijvoorbeeld de Nederlandse Vogelbescherming.'

Monique: 'We hebben nog veel ideeën op de plank liggen! Mijn favoriet: een spel of escaperoom over een klein dorpje bij het Wolvenbos!'

Voordat we zover zijn, moeten we eerst zorgen dat Boaromia een succes wordt. Daar hebben we nog zo'n 100 supporters voor nodig'. (meer informatie op www.boaromia.com)

Speciaal voor alle Wolfhezenaren hebben we een eindejaarsactie: Tot het einde van 2025 kan je Tureluurs voor € 14,95 bij ons komen ophalen! Als je wilt bestellen, stuur dan een mailtje naar postduif@tureluurs.com.

Activiteiten in en rond Wolfheze

In (de omgeving van) Wolfheze worden diverse activiteiten georganiseerd. Een greep uit het aanbod:

- **Ontsteken lichtjes kerstboom**

Dinsdag 9 december om 18:00 uur worden weer de lichtjes in de kerstboom op ons dorpse plein ontstoken. Een jaarlijkse traditie met deze keer ook een hapje eten.

- **Repaircafé:** Kapotte spullen gooi je natuurlijk niet weg, maar laat je repareren door de klusklas van de Prinses Beatrixschool tijdens het Repaircafé. Op 12 december ben je welkom tussen 10:00 en 12:00 uur in de huiskamer naast de gymzaal.

- **Geldersch Landschap en Kasteelen** biedt de komende drie maanden een flinke keuze aan activiteiten.

In het Museum Veluwezoom is een expositie met werken van Théophile de Bock (zie artikel DDD elders in deze Wolfskreet).

Andere activiteiten in en rond het kasteel zijn bijvoorbeeld: een bosuilenexcursie op 19 december, een speurtocht Schaapjes tellen, een escaperoute, verschillende voorstellingen voor kinderen en volwassenen zoals “De kroonprins een ezel?”, enz.

Meer informatie: glk.nl/doorwerth/kasteel-doorwerth

- **Zoomerij Oosterbeek:**

Bibliotheek Oosterbeek biedt verschillende activiteiten aan voor volwassenen (spreekuur Informatiepunt Digitale Overheid) en kinderen (digiplay-middagen “Maak je eigen hologram” en “Wordt een echte muziekproducent”).

Informatie en aanmelden: dezoomerij.nl

- **Openluchtmuseum, Arnhem**

Van 6 december tot en met 18 januari 2026 laat het museum zich van zijn meest feestelijke kant zien: kers, oud & nieuw, Chinees nieuwjaar en wintertradities van vroeger én nu komen tot leven.

Meer informatie: openluchtmuseum.nl

Plus... alle activiteiten die elders in deze Wolfskreet zijn beschreven.

Weekagenda

Maandag		
18:30 – 19:30	Voetbaltraining JO11 (<i>Jim 06-23061208</i>)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
19:00 – 20:00	Voetbaltraining JO13 (<i>Jordi 06-25126626</i>)	
19:30 – 20:30	Slow Sports (<i>info@majorante.nl</i>)	Dorpsplein
Dinsdag		
07:00 – 07:30	Goedemorgengebed	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
10:00 – 11:00	Sport en spel voor 50 plussers (<i>50plussportenspel.nl</i>)	Gymnastiekzaal, Balijeweg 20a
19:30 – 20:30	Yogalessen (<i>senangpt@hotmail.com</i>)	Pro Persona, gebouw de Brug
Woensdag		
09:30 – 10:30	Slow Sports (<i>info@majorante.nl</i>)	wisselende locatie
13:00 – 14:00	Spreekuur gebiedsagent (alleen oneven weken) Jan v. Bijsteren/Albert-Jan Willemsen (<i>0900-8844</i>)	Medisch Centrum Pro Persona
13:00 – 16:00	Historisch museum APZ geopend	Pro Persona terrein
18:00 – 19:00	Voetbaltraining JO7 (<i>Linda 06-48156107</i>)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
18:00 – 19:00	Voetbaltraining JO10 (<i>Anthony 06-242339446</i>)	
18:00 – 19:00	Voetbaltraining JO11 (<i>Jim 06-23061208</i>)	
18:45 – 20:00	Voetbaltraining JO13 (<i>Jordi 06-25126626</i>)	
19:15 – 20:15	Functional training (<i>senangpt@hotmail.com</i>)	Schoolplein Beatrixschool
19:30 – 20:30	Yin Yoga (<i>info@josienvanbommel.nl</i>)	Beatrixschool, Balijeweg 20a
20:00 – 21:30	Voetbal senior veteranen	Wodanseck, Duitsekampwg 45
Donderdag		
10:00 – 12:00	Crea Café (alleen in even weken)	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
15:30 – 16:30	Yogales voor kinderen van 5-9 jaar	Gymnastiekzaal, Balijeweg 20a
16:45 – 17:45	Yogales voor kinderen van 9-13 jaar (<i>beide: kinderyogapraktijk-deverbinding.nl</i>)	
vanaf 18:00	Open tafel (elke 3 ^e donderdag v.d. maand)	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
19:30 – 20:30	Wodanseck (<i>Bo 06-82184071</i>)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
Vrijdag		
08:00 – 11:30	Weekmarkt	Dorpsplein
09:00 – 16:00	Groentemarkt en winkel open	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
10:00 – 12:00	Koffie Plus	
16:00 – 17:00	Voorleescafé	
20:00 – 22:00	Kunstcafé (elke 4 ^e vrijdag v.d. maand)	Wodanseck, Duitsekampwg 45
Zaterdag		
08:30 – 09:30	Functional training (<i>senangpt@hotmail.com</i>)	Schoolplein Beatrixschool
09:00 – 10:00	Vitality Club Wolfheze	Beweegetuin Pro Persona
09:30 – 16:00	Groentemarkt en winkel open	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
Zondag		
09:30	Hardlopen (<i>026-4822362</i>)	Station
14:00 – 17:00	Bitterballentoss (elke 1 ^e zondag v.d. maand)	TV de Slenk, Duitsekampwg 43
11:00 – 13:00	Leef! Lunch en viering (elke 3 ^e zondag v.d. maand)	Heerlijkheid Wolfheze, nr. 84
17:00 – 19:00	Leef! Diner en viering (elke 1 ^e zondag v.d. maand)	

Heb je ook een activiteit voor de weekagenda of is er iets gewijzigd; laat het de redactie weten!

RUSTIEK
HOUTWERK

Maatwerk kan op veel manieren.

Deze kerkdeuren zijn door Rustiek Houtwerk in de werkplaats vervaardigd en in de dorpskerk van Schaarsbergen geplaatst. Het is een vervanging van de oude deuren. Het oude beslag is gebruikt. Er is een speciale constructie gebruikt die het werken van het hout aankan (de deuren zitten pal in de zon).

Een prachtige opdracht waar ik mijn hart aan op kon halen, hout buigen en stomen, prachtig eiken gebruikt (kwartiers gezaagd) en een uitdaging met de ronding. Ze kunnen weer vele jaren mee..

barretje
lindenhof

feesten

vergaderingen

darten

camping lindenhof
wolfhezerweg 111
6874ad wolfheze

tel: 026 4821 728